

[Janne Normann]

vil kigge noget nøjere på, hvorledes K-lånene egentlig anvendes. Vi tror i det radikale venstre, det er meget rimeligt, at også f. eks. et selskab som Dansk Håndværks Finansieringsselskab får adgang til at yde lån til de mindre virksomheder. Vi skal også videre med støtte til iværksætterne. Enhver ordentlig avler ved jo, at der skal fornyelse til, hvis bestanden skal holdes sund.

I det radikale venstre vil vi ikke væk fra det markedsdirigerede samfund. Vi vil fortsætte med at styrke det frie initiativ, det frie forbrugsvalg under skyldig hensyntagen til miljø og samfund. Jeg er nødt til at understrege det, fordi mange af de forslag, vi ser fra industriministeren – og jeg deler i og for sig tilliden til industriministerens gode intentioner – alligevel nok kan give anledning til betænkeligheder og anledning til en uro for, om nu også alle socialdemokrater er lige hjertede, når vi taler om betydningen af erhvervspolitiske tiltag.

Socialdemokratiet kunne jo f. eks. prøve at imødesee – det er ikke forkert, når det står i OECD-rapporten, og det er rigtigt, når mange erhvervsfolk siger det – at overskudsdeling ikke kan gennemføres erhvervspolitisk sundt med en central fond. Det kan være mindre fonde, som socialdemokratiet nu er begyndt at tale om, men stadig væk: fondstanken kan man ikke bevæge sig bort fra, og det er givet, at overskudsdelingen i sin rigtige udformning – i det store og hele i øvrigt byggede på den formulering, som Bertel Dahlgaard kom med i 1920 – vil kunne medvirke til at øge et overskud i virksomheden, vil kunne give det ansvar for virksomheden, som er nødvendigt for, at lønmodtagerne kan se, at de skal være med til at spare op i egen virksomhed og derved få denne virksomhed til at køre rundt. Men man kan altså ikke forlange, at de skal være så altruistiske, at de vil spare egne penge op i egen virksomhed for så, når pengene kommer til udbetaling, at sige: ja men dem må vi afgive til en kollektiv fond. Dét er socialdemokratiet altså nødt til at strække sig. Hvor mange årtier skal vi diskutere overskudsdeling uden at komme nogen vegne, fordi socialdemokraterne ikke vil gå bort fra tanken om den kollektive ejendomsret?

En liberal erhvervspolitik er nødvendig nu – det har den været i mange år – men her i overskudsdelingsdiskussionen ser vi hele

skismaet imellem den socialistiske og den liberale livsholdning. Socialismen vil den kollektive ejendomsret; vi vil den individuelle.

Ministeren har ret i, at der ikke er nogen patentløsninger. Men jeg har her nævnt nogle af de veje, vi skal gå, hvis vi skal bedre erhvervslivets vilkår. Det er det erhvervsliv, der er grundlaget for, at vi kan bedre beskæftigelsen, og som også kan blive grundlaget for, at vi engang kan få en rentesækning, vel at mærke hvis udlandet også kan det, men det er altså først og fremmest det erhvervsliv, som er grundlaget for hele den velstand, vi nu ser truet, men som vi jo ikke vil undvære.

Keld Albrechtsen (VS):

318.600 arbejdsløse var der ifølge arbejdsdirektoratets foreløbige opgørelse i anden uge af januar i år. Det er flere end på noget tidligere tidspunkt under den krise, som i 1970'erne ramte den kapitalistiske verden, og der er endda udsigt til, at arbejdsløsheden stiger yderligere.

Det er ikke synderlig overraskende, at der er arbejdsløshed i et kapitalistisk samfund; kapitalistiske samfund vil altid med mellemrum blive ramt af kriser og arbejdsløshed, fordi produktion og beskæftigelse ikke planlægges ud fra menneskenes behov, men derimod styres af kapitalejerne ud fra, hvad der kan give profit, og hvad der ikke kan give profit.

Men det hele gøres endnu værre på grund af den økonomiske politik, der føres i dette land og i de fleste andre kapitalistiske lande. I disse lande går politikken først og fremmest ud på at bekæmpe efterspørgslen og konkurrere med de øvrige lande om at holde lønningerne nede. Denne politik har den selvforstærkende virkning, at afsætningsmulighederne svækkes, og at arbejdsløsheden stiger yderligere.

Også den danske regerings politik er fortsat løntryk, reallønsfald og bremse på efterspørgslen, og virkningen vil fortsat være den samme: at man bidrager til øget arbejdsløshed.

For dog i nogen grad at modvirke virkningen af denne politik, men uden på nogen måde at antaste kapitalisternes profitkrav, der er den egentlige årsag til problemerne, har regeringen i de senere år i stigende grad